

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	678
Land:	Afghanistan
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz
Udgivet:	2. november 2016
Optaget på baggrundsmaterialet:	21. december 2016

Respons

Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

- Geografi, befolkning og konfliktkontekst
- Tilstedeværelse av væpnede grupper
- Konfliktdynamikk og konfliktnivå i ulike distrikter og i Kunduz by
- Sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold
- Veisikkerhet
- Internt fordrevne (IDPer)

Innledning og kommentar om kildegrunnlag

Denne responsen er del av en serie notater og responser om sikkerhetssituasjonen i 15 ulike provinser i Afghanistan, som er under utarbeidelse av Landinfo høsten/vinteren 2016 på oppdrag for Utlendingsdirektoratet (UDI). Responsen omhandler sikkerhetssituasjonen i Kunduz-provinsen i perioden januar til ultimo oktober 2016,¹ og har et særlig fokus på situasjonen for sivilbefolkningen.²

Sikkerhetssituasjonen i Afghanistan er flytende og uoversiktlig, og kan endre seg raskt. Det er utfordrende å skaffe pålitelig informasjon og sammenlignende datamateriale over tid. Dette gjelder både for områder der det er pågående kamper og hvor tilgangen til kilder og informasjon er liten, og for områder der det generelt foreligger lite informasjon på grunn av områdets begrensede relevans i en større politisk, sikkerhets- eller samfunnsmessig kontekst.

Landinfo benytter informasjon fra et bredt spekter av kilder; fra internasjonale og nasjonale organisasjoner, til myndigheter og media. Samtidig er det Landinfos erfaring at ved dybdeanalyse av enkelte provinser og spesifikke tema, kan det være vanskelig å få et så bredt kildegrunnlag som ønskelig. Av sikkerhetsmessige hensyn, er enkelte kilder anonymisert.

¹ For å få et mest mulig oppdatert bilde av situasjonen, er det lagt særlig vekt på perioden mai til oktober 2016.

² OCHAs kart over provinsen og distriktene (OCHA u.å.) finnes som vedlegg til responsen (nederst), og kan også gjenfinnes her (som gir mulighet til å forstørre kartet)
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Kunduz_Province_Reference_Map_DD_20140209FEB09_A0.pdf.

Ifølge Journalister uten Grenser (RSF 2016) er Kunduz én av flere provinser hvor journalister er forhindret fra å kunne rapportere fritt grunnet krigshandlinger og trusler fra ulike aktører. Organisasjonen advarer om flere *black holes* hva gjelder informasjon og nyheter fra konfliktområder. Begrenset kildetilfang og en vanskelig sikkerhetssituasjon i distriktene, kan føre til at media formidler informasjon fra få kilder, som verken er verifisert eller kryssjekket med flere kilder eller annen informasjon. Det kan også forekomme at lokale myndigheter overdriver den faktiske situasjonen for å få oppmerksomhet fra sentralmyndighetene i Kabul, og påfølgende større ressurstildeling (se Landinfo 2015). Samtidig er det naturlig å anta at den hardt pressede samlingsregjeringen i Kabul ønsker å vise handlekraft hva gjelder opprørsbekjempelse. Dette farger sannsynligvis hvilken informasjon de velger å dele. Tall over opprørsstyrker og tapstall er generelt usikre.

Kildegrunnlaget er også begrenset hva angår annet tallmateriale. I de tilfellene Landinfo likevel har valgt å presentere tallmateriale, bør tallene anses som indikative snarere enn absolutte. Det er videre en generell utfordring at kun et fåtall kilder har et særskilt fokus på sikkerhetssituasjonen for sivilbefolkningen. Beskrivelser av konfliktnivå og -dynamikk blir derfor nyttet som proxy-indikatorer.

Informasjonen som presenteres er ikke uttømmende, og Landinfo har valgt ut eksempler vi mener illustrerer situasjonen. En mer omfattende redegjørelse for kildegrunnlaget finnes i Landinfos notat *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar* (Landinfo 2016a).

Geografi, befolkning og konfliktkontekst

Kunduz-provinsen ligger i nord-Afghanistan og grenser i nord mot den tidligere sovjet-republikken Tajikistan. I øst grenser Kunduz mot provinsen Takhar, i sør mot provinsen Baghlan, og i vest mot provinsene Samangan og Balkh. Kunduz består av syv distrikter: Ali Abad, Char Dara, Dasht Archi, Imam Sahib, Khanabad, Kunduz og Qala-e-Zal.³ Provinshovedstaden er Kunduz by, som ligger i Kunduz-distriktet.

Det anslås at i underkant av én million mennesker er bosatt i provinsen. Ifølge det afghanske statistiske sentralbyrået (Central Statistics Organisation/CSO) har provinshovedstaden Kunduz by om lag 300 000 innbyggere (CSO u.d.), noe som gjør byen til et av de større urbane sentrene i Afghanistan. Kunduz-elven renner gjennom provinsen, og bidrar til at jorda rundt elveleiet er fruktbar og godt egnet til jordbruk. Om lag tre fjerdedeler av befolkningen bor på landsbygda, og livnærer seg i hovedsak av jordbruk (CSO u.d.; CPAU 2013, s. 16). Landskapet er flatt og det er lite fjell, med unntak av i sør, hvor provinsen grenser mot Hindu Kush.

Kunduz har en multietnisk befolkning, og provinsens etniske sammensetning har historisk sett, men også i dag, ført til betydelige spenninger og konflikter om ressurser, makt og myndighet. Pashtunere, uzbekere og tadsjikere utgjør de største etniske gruppene, mens hazaraer og turkmenere er minoriteter.

Befolkningssammensetningen varierer mellom de ulike distriktene. Eksempelvis utgjør pashtunere majoriteten i distriktene Khanabad og Chardarah. I Qala-e-Zal er mer enn 90

³ Da president Ghani besøkte Kunduz høsten 2015, erklærte han at det i tillegg til provinsens nåværende syv distrikter, skal opprettes tre til: 1) Gulbad (nåværende del av Imam Sahib), 2) Aqtash (nåværende del av Khanabad) og 3) Gortepa (rurale områder utenfor Kunduz by) (Ali 2016). Landinfo er ikke kjent med at dette er implementert.

prosent av befolkningen turkmenere, mens i Imam Sahib utgjør uzbekerne nesten halvparten av befolkningen. Provinsen skiller seg fra andre provinser i nord ved at den har en så betydelig andel pashtunere (AIMS, som gjengitt i CPAU 2013, s. 16).⁴

Antallet opprørsinitierte angrep i Kunduz økte dramatisk i 2008 og 2009, etter at opprørsgrupper etablerte seg i det nordlige Afghanistan i løpet av disse årene. Den store andelen pashtunere i deler av Kunduz – som tradisjonelt er mer talibanvennlig enn andre grupper – har blitt pekt på som en forklaring på hvorfor opprørsgruppene har fått slik gjennomslagskraft her. Både afghanske og internasjonale styrker brukte betydelige ressurser på å bekjempe opprøret i provinsen, men i ettertid har det vist seg at styrkenes operasjon ikke var vellykket på lang sikt. I juli 2012 ble ansvaret for sikkerheten i Kunduz-provinsen overført til afghanske sikkerhetsstyrker (se blant annet Landinfo 2012, s. 14).

En internasjonal organisasjon hevdet i samtale med Landinfo (Kabul, april 2016) at det i Kunduz fremstår svært tydelig at opprørsbevegelsen har gått fra geriljavirksomhet til mer konvensjonell krigføring og kamp om territorier, illustrert ved hendelsen i september 2015 da Taliban kortvarig tok kontrollen i Kunduz by.⁵ Dette var første gang etter 2001 at en provinshovedstad falt til opprørerne, og ble derfor en symboltung hendelse og milepæl for både opprørerne, myndighetene, internasjonale støttespillere og den afghanske befolkningen (se blant annet omtale i Landinfo 2015, s. 13). Ifølge den internasjonale organisasjonen (samtale i Kabul, april 2016) medvirket internasjonale styrker i kontraoffensiven med blant annet luftstøtte. De internasjonale styrkenes forsterkning var avgjørende for å gjenopprette myndighetenes kontroll i byen.

Sikkerhetssituasjonen i Kunduz vurderes som labil, og derfor er blant annet personell fra internasjonale styrker fortsatt stasjonert i provinsen, primært i området ved flyplassen. Analytiker Lola Ceccinel i Afghanistan Analysts Network hevder at dette er den mest sårbare provinsen, i hvert fall i det nordlige Afghanistan. Det er ingen andre provinser som frem til august 2016 har hatt så mange opprørsinitierte, direkte angrep på distrikssentre som Kunduz (Cecchinell 2016). Den kortvarige maktovertagelsen av Kunduz by i 2015 har medført at befolkningen, men også myndighetene og det internasjonale samfunnet, frykter at byen igjen skal falle, noe som ville vært et stort nederlag for myndighetene og deres støttespillere.

Tilstedeværelse av væpnede grupper

På grunn av den store andelen pashtunere, spilte provinsen Kunduz en betydelig rolle da opprørsgrupper etablerte seg i det nordlige Afghanistan i 2008/2009, og over tid har flere ulike væpnede grupper og militser vært til stede i provinsen. En stor andel tilhører opprørsbevegelsen, men det finnes også myndighetsvennlige militser og kriminelle grupper.

Taliban har i årene etter 2008 utgjort den største gruppen, og har vært toneangivende i opprøret. Slik er det fortsatt. Det var Taliban som sto bak aksjonen som resulterte i at byen kortvarig falt i september/oktober 2015, og det var Taliban som truet byen tidlig i oktober 2016.

⁴ Informasjonen om befolkningsgrupper fra den opprinnelige kilden, Afghanistan Information Management Services (AIMS), er ikke lenger tilgjengelig på deres nettsider. Landinfo gjengir derfor informasjonen som sitert i CPAUs rapport av 2013.

⁵ Hendelsen berøres i begrenset grad her da fokus i denne responsen er situasjonen i 2016.

Andre opprørsgrupper som opererer i provinsen er Jundullah, en utbrytergruppe fra Islamic Movement of Uzbekistan (IMU). Gruppen anses per i dag å være den mest radikale i Kunduz. De følger sin egne radikale ideologi og er lite lydhør overfor lokale tradisjoner og skikker. Jundullah er et geografisk begrenset fenomen, som hovedsakelig består av uzbekere, og som primært opererer i områder med uzbekisk befolkning (Ali 2016). Jundullah synes å ha hatt begrenset aktivitet i Kunduz i 2016, muligens som en følge av at deres leder ble drept i et flyangrep i Chardara-distriktet i august 2015 (Roggio 2015). Også moderorganisasjonen til Jundullah, IMU, er til stede og opererer i Kunduz. Ifølge kilder som EASO har konsultert, hadde IMU om lag 300 krigere i provinsen i desember 2014 (EASO 2016b, s. 124). I tillegg skal også Al-Qaida og Haqqani-nettverket være til stede i deler av provinsen (Ali 2016). Landinfo er ikke kjent med at Daesh er til stede i provinsen.

Gruppen Hezb-i Islami har tradisjonelt hatt godt fotfeste i Kunduz, antagelig fordi lederen Gulbuddin Hekmatyar opprinnelig er derfra. De har imidlertid vært svært lite aktive de siste årene. For øvrig inngikk Hezb-i Islami og afghanske myndigheter en fredsavtale i september 2016 (Al Jazeera 2016b).

Ved siden av Afghan Local Police (ALP),⁶ finnes det flere andre myndighetsvennlige militser («Pro-Government Militias»/PGM)⁷ i Kunduz. Det at flertallige ulike aktører opererer samtidig, er særegent for Kunduz, og skiller provinsen fra de fleste andre provinser. Det rapporteres om at militsene opererer med stor brutalitet overfor sivilbefolkningen, og tilfeller av blant annet utenomrettslige drap, trusler, stenging av veier og ulovlig skattlegging er kjent. Dette gjelder både ALP og andre militser. Den etniske dimensjonen synliggjøres når det gjelder de myndighetsvennlige militsene; de fleste består av tadsjiker (Derksen 2016, s. 21-29). Mange ledere er tidligere Mujahedin-kommandanter, som gjennom gode kontakter og forbindelser til maktapparatet i Kabul har fått operere relativt fritt som myndighetsvennlige militser. Den pashtunske befolkningen er i svært liten grad representert i disse militsene (Giustozzi & Reuter 2011, s. 34-39). Det er grunn til å tro at kontaktene til sentralregjeringen bidrar til at militsene i stor grad opererer under straffefrihet og ikke må stå til ansvar for overgrepene de begår mot både sivile og andre væpnede grupperinger.

Konfliktdynamikk og konfliktnivå i ulike distrikter og i Kunduz by

Hovedkonflikten i Kunduz-provinsen står mellom afghanske sikkerhetsstyrker (ANSF) – inkludert ALP (Afghan Local Police) og andre myndighetsvennlige militser – på den ene siden, og ulike opprørsgrupper som kjemper mot afghanske myndigheter og særlig sikkerhetsstyrkene, på den andre siden. Det er imidlertid også tilfeller der opprørerne kjemper mot hverandre, ofte på bakgrunn av etniske konflikter eller stammekonflikter. Det store

⁶ Afghan Local Police (ALP) ble opprettet i 2010 som følge av at sikkerhetssituasjonen ble dårligere i store deler av landet, med den hensikt at de skulle supplere sikkerhetsstyrkene. ALP opererer i rurale områder med store sikkerhetsutfordringer. Formelt er innenriksministeriet ansvarlig for gruppene, men i realiteten er det svært liten kontroll med dem.

⁷ *Arbaki* er en afghansk betegnelse på en lokalt basert milits. *Arbaki* brukes om ulike typer militser og sier ingenting om hvilke allianser militsen har (om den eksempelvis støtter myndigheter eller opprørere), metoder, grad av brutalitet osv. Befolkningen i et gitt område kan oppleve *arbaki* som lojale forsvarere av lokalsamfunnet ved at de bekjemper kriminalitet og sørger for ro og orden. I andre tilfeller opptre militsene svært brutalt overfor sivilbefolkningen og er ansvarlig for alvorlige menneskerettsbrudd, vold og kriminalitet. Ofte vil en *arbaki* være underlagt en lokal krigsherre eller kommandant (se blant annet Human Rights Watch sin rapport *Just Don't Call It a Militia* om dette fenomenet (HRW 2011)).

antallet aktører, samt vekslende allianser og lojalitet dem i mellom, bidrar til at konfliktbildet er komplekst, flytende og at situasjonen endres raskt. For eksempel har enkelte ALP-personell i Kunduz ved flere anledninger skiftet side og sluttet seg til opprørerne når situasjonen tilspisses (samtale med FN-organisasjon, april 2016). Det bekreftes også av andre kilder (Cecchinel 2016) at ALP-personell kan forlate sin post, og at de også har solgt våpen og ammunisjon til Talibans skygge-distriktsguvernør i provinsen.

Taliban har hatt en kontinuerlig offensiv i provinsen fra 2015 og til dags dato i 2016. Offensiven er rettet mot tilnærmet alle distrikter i provinsen. Da Landinfo besøkte Kabul i april 2016, var kildene samstemte om at Taliban hadde stort fokus på Kunduz, og at de i perioder hadde forflyttet mannskaper dit. Myndighetene har også stort fokus på Kunduz, og særlig på situasjonen i Kunduz by. Da president Ashraf Ghani besøkte Kunduz høsten 2015, lovet han forbedringer for å «[...] make sure things never got out of hand again» (Rahim & Mashal 2016).

Det er bred enighet om at de afghanske sikkerhetsstyrkene, ANSF, lenge har fremstått maktesløse i bekjempelsen av opprørsgruppene i provinsen, og at de i svært liten grad lykkes med å redusere opprørernes tilstedeværelse og styrke. I august økte antallet sikkerhetsinsidenter i provinsen, og det ble registrert 90 hendelser. Dette var nesten en tredobling av antallet registrerte hendelser fra foregående måneder (internasjonal kilde, e-post 2016). I september og oktober 2016 ble det iverksatt en større militær operasjon for å bekjempe opprørsdominansen, med særlig fokus på distriktene Khanabad og Dasht-e-Archi (Amiry 2016).

Som følge av Talibans angrep på Kunduz by den 3. oktober 2016, ble sikkerhetsstyrkene tvunget til å omprioritere og forflytte store mannskap til Kunduz by fra andre deler av provinsen. Det ble igjen opprørerne som definerte premissene for konflikten i provinsen. Det kan også være at opprørerne ville vise relevans, styrke og kapasitet i forkant av den store giverlandskonferansen for Afghanistan i Brussel den 4. og 5. oktober 2016.

En internasjonal kilde (e-post 2016) har hevdet at samtlige distrikter i Kunduz var «omstridt» per 1. oktober 2016.⁸ Slik Landinfo forstår kilden, betyr «omstridt» at myndighetene er til stede i distriktssentrene, men at sikkerhetsstyrkene møter motstand på større eller mindre deler av territoriet utenfor sentrene. Slik redegjørelsen nedenfor viser, møter sikkerhetsstyrkene også betydelig motstand i mange av distriktssentrene.

Dasht-e-Archi

Dette distriktet regnes å være opprørernes base for å gjennomføre angrep og operasjoner andre steder i provinsen (Amiry 2016). Noen kilder går lengre, og hevder at distriktet er base for alle skyggeguvernører og kommandanter som opererer i nord (Cecchinel 2016). Ifølge en analytiker i Afghanistan Analysts Network har Taliban treningsleire i distriktet. Her samles opprørere fra hele landet, men også fra Sentral-Asia. Talibans skyggeguvernør Mullah Salam Baryalai, som regnes som arkitekten bak angrepet på Kunduz by i september 2015, har base i distriktet (Ali 2016). Nyhetsmedier rapporterer om radikale madrassaer i distriktet, som aktivt rekrutterer til Taliban. Distriktssjefen hevder at fire kilometer fra distriktssenteret, får tre

⁸ Landinfo forstår begrepet «myndighetskontroll» i denne konteksten som at sikkerhetsstyrkene er tilstedeværende og i all hovedsak har «militær»/sikkerhetsmessig kontroll over området. I hvilken grad andre myndighetsfunksjoner blir utført, vil variere. I tillegg til støtte fra lokalbefolkningen, vil det blant annet avhenge av myndighetens kapasitet, ressurstilgang og korrupsjonsnivå.

hundre studenter militær trening i ulike former for angrep, blant annet selvmordsangrep (The Frontier Post 2016).

I 2016 har det vært en tilspisset og krevende sikkerhetssituasjon i Dasht-e-Archi. Både afghanske og internasjonale styrker har i løpet av året forsøkt å bekjempe opprørerne, og amerikanske spesialstyrker har etter april utført en rekke angrep med droner (Cecchinel 2016). I juli pågikk det fire dager med harde kamper, som resulterte i at opprørerne tok kontroll over det aller meste av distriktsterritoriet, inkludert distriktssenteret. Nyhetsmedier som Gandhara (2016) rapporterte i juli at opprørerne kontrollerte 98 prosent av distriktet. Mange sivile flyktet.

Kort tid etter forsøkte ANSF å ta tilbake distriktssenteret, men uten å lykkes. I september/oktober 2016 forsøkte ANSF på nytt å presse Taliban og andre opprørere ut av distriktet, gjennom en stor militær offensiv. Sivildet befolkningen hadde lenge etterlyst dette. ANSF stormet opprørernes skjulesteder og det ble også gjennomført flyangrep (Amiry 2016). Slik Landinfo forstår situasjonen, er det fortsatt uavklart hvem som kontrollerer distriktssenteret.

Selv i de periodene hvor myndighetene formelt har kontroll, er deres tilstedeværelse kun symbolsk. Distriktsguvernøren er sjelden på plass, og det samme er tilfelle med offentlige tjenestemenn som skal bidra med tjenester. Det skal for eksempel være vanskelig å få utstedt det afghanske ID-kortet *tazkera* (Cecchinel 2016).⁹

Qala-e-Zal

En internasjonal organisasjon (samtale i Kabul, april 2016) mente i april 2016 at Qala-e-Zal var det eneste distriktet som Taliban på det tidspunktet kontrollerte. Situasjonen var imidlertid ustabil.

Det synes å være betydelig folkelig motstand mot opprørsgruppene dominans i dette distriktet. TOLONews meldte i april at lokalbefolkningen hadde bistått sikkerhetsstyrkene i en offensiv mot opprørerne. Det var i april harde kamper mellom ANSF og opprørere, hvor blant annet også det afghanske luftforsvaret bisto i en offensiv som resulterte i at opprørerne midlertidig ble presset ut av distriktssenteret (TOLONews 2016a).

Den 20. juli 2016 resulterte tre dager med harde kamper i at opprørerne igjen hadde kontroll over tilnærmet hele distriktet. Ifølge medierapporter hadde Taliban tunge våpen og de var godt utstyrt. De søkte tilflukt og barrikaderte seg i privathus, noe som resulterte i at deler av befolkningen ble fordrevet fra hjemmene sine (Shirzai 2016). Det ble rapportert om høye tap på begge sider.

Sikkerhetsstyrkene har i løpet av høsten gjennomført én større offensiv i distriktet, og militære kilder opplyste at distriktssenteret og landsbyer rundt var «renset» for militante elementer (TOLONews 2016b). I september meldte nyhetsmedier at situasjonen i distriktet var forbedret, myndighetsinstitusjoner fungerte, og internt fordrevne hadde begynt å returnere til sine hjemsteder (Middle East Press 2016).

⁹ Tazkeraen er det viktigste ID-dokumentet for afghanske borgere, og er en bekreftelse på at personen er afghaner. Dokumentet er ment å være en forutsetning for å få tilgang til en del offentlige tjenester, som for eksempel utdanningssystemet, for å erverve og eie eiendom, og for å få innvilget ulike tillatelser. Mer informasjon om tazkeraen kan finnes i Landinfos temanotat *Afghanistan: Tazkera, pass og andre ID-dokumenter* (2016b).

Khanabad

Etter harde kamper falt distriktssenteret i Khanabad den 21. august 2016. Talibaners talsmann Zabihullah Mujahid skal på twitter ha hevdet at også politiets hovedkvarter var tatt, i tillegg til våpen og militære kjøretøy (som referert i The San Diego Union Tribunal 2016). ANSF organiserte en kontraoffensiv fra nabadistriktet Ali Abad, og ifølge nyhetsmedier ble distriktssenteret tatt tilbake av myndighetene kort tid senere, etter bare noen timer (Al Jazeera 2016a). På tross av dette, forstår Landinfo situasjonen slik at myndighetenes tilstedeværelse og kontroll er begrenset i hele distriktet, også i distriktssenteret.

ALP og andre lokale myndighetsvennlige militser opererer med stor brutalitet overfor befolkningen i Khanabad, og UNAMA rapporterer om overgrep mot sivile utført av disse gruppene. I mai angrep myndighetsvennlige militser en bil hvor direktøren for de lokale justismyndighetene var passasjer. Bakgrunnen for angrepet ble opplyst å være en personlig konflikt (UNAMA & OHCHR 2016, s. 88). Til forskjell fra situasjonen i Qala-e-Zal, skal befolkningen ha valgt side, og alliert seg med Taliban for å søke beskyttelse mot de andre aktørene (Obaid og IRIN, som gjengitt i EASO 2016a, s. 21).

Som følge av Talibaners sterke stilling i distriktet, skattlegger de befolkningen. I mai kom det til sammenstøt mellom Taliban og to væpnede grupper da Taliban samlet inn skatt fra befolkningen. To personer ble drept og én skadd i sammenstøtet (Kakar 2016a).

Ali Abad

Ali Abad fremstår som det mest stabile distriktet i Kunduz, på tross av at det også her er opprørere til stede. Det rapporteres om få sikkerhetsrelaterte hendelser i form av opprørsangrep.

I de tilfellene det foreligger informasjon om sikkerhetsrelaterte hendelser, vises det til at opprørere angriper sikkerhetsstyrkenes kontrollposter, og at det er enkelte tilfeller av veibomber og IEDer som også rammer sivile (internasjonal kilde, e-post 2016). Samtidig har det vært én svært alvorlig hendelse på veinettet. Den 31. mai 2016 ble to busser med mer enn 180 passasjerer stoppet i en illegal veisperring. Passasjerene ble undersøkt og Taliban søkte etter passasjerenes eventuelle forbindelse til myndighetene. Ti personer ble drept, angivelig fordi de ble antatt å være tilknyttet myndighetene (BBC 2016).

Chardarah

I dette distriktet, med pashtunsk majoritetsbefolkning, har Taliban lenge stått sterkt – distriktet beskrives som Talibaners «hotbed» i provinsen. Første gang distriktet falt til Taliban var i juni 2015.

Myndighetene kontrollerer per oktober 2016 kun deler av distriktssenteret, og Taliban har etablert en fullstendig parallell skyggeadministrasjon. Det er allment kjent hvilken bygning de holder til i, og her kan befolkningen komme med sine forespørsler eller problemer.¹⁰ De disponerer bærbare pc-er, skrivere og utstyr for skanning av fingeravtrykk; alt er beslaglagt materiale fra offensiven i Kunduz by i september/oktober 2015. Hovedveien mellom Chardara og Kunduz by kontrolleres av myndighetene på formiddagen; ifølge analytiker Lola

¹⁰ Taliban holder til i Nawabad, et område vest for distriktssenteret. Ironisk nok hadde US Special Forces tidligere base her, som nå brukes av Taliban (Cecchinell 2016).

Cecchinel i Afghanistan Analysts Network i tidsperioden mellom kl. 8 og 14. Til andre tider har Taliban full bevegelsesfrihet (Cecchinel 2016).

Afghanske sikkerhetsstyrker har tidvis forsøkt å bekjempe Talibans dominans i Chardarah. Den 12. april 2016 ble raketter avfyrt fra hærens helikopter, men rakettenes landet i en sivil bolig. Femten sivile ble skadd, herunder syv kvinner og fire jentebarn (UNAMA & OHCHR 2016, s. 79). Det rapporteres også om at amerikanske styrker har gjennomført flere luftangrep i distriktet, og flere profilerte talibanere skal være drept av droner (Rahim & Nordland 2016).

Imam Sahib

Ifølge en analytiker i Afghanistan Analysts Network har Imam Sahib vært under myndighetskontroll siden september 2015, og det er generelt få registrerte sikkerhetshendelser i distriktet (Cecchinel 2016).

Blant det som har blitt rapportert var et sammenstøt mellom Taliban og ANSF i første halvdel av juli 2016. Det ble ikke rapportert om sivile tap, men fire talibanere skal ha blitt drept (Khaama Press 2016d). Avisen Pajhwok meldte også i juli om at Taliban hadde etablert et treningssenter i distriktet, hvor både selvmordsbombere og ordinære kadre ble trent. Senteret var etablert om lag 13 kilometer fra distriktssenteret. Befolkningen hevdet at de hadde informert myndighetene om hva som foregikk (Kakar 2016c).

Den 4. august 2016 ba distriktsguvernør Amanuddin Quraishi om forsterkninger fra ANSF for at distriktet ikke igjen skulle falle til Taliban. Dagen etter ble det gjennomført et flyangrep hvor flere enn 10 talibanere ble drept (Cecchinel 2016). Likevel klarte Taliban om lag to uker senere å sprengte den 300 meter lange og strategisk viktige Alchin-broa i distriktet, som fikk store konsekvenser for person- og godstransport, både innad i provinsen og for grensetrafikken mellom Afghanistan og Tajikistan (Kakar 2016e).

Kunduz by

Konfliktmønsteret i Kunduz by skiller seg fra de største urbane sentrene i landet for øvrig, hvor høyprofilerte institusjoner er mål for opprørernes aksjoner, og hvor opprørerne benytter IEDer i ulike varianter samt selvmordsangrep og komplekse angrep. Kunduz by er preget av væpnede sammenstøt og trefninger mellom opprørsgrupper – i hovedsak Taliban – og sikkerhetsstyrker.

Opprørerne angriper lavprofilerte og lett tilgjengelige mål som kontrollposter og patruljer. IEDer benyttes i liten grad, og ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016), blir de aller fleste IEDene oppdaget og uskadeliggjort. Det er ingen tvil om at Kunduz by er et prioritert område, og byen har tung tilstedeværelse av sikkerhetsstyrker. De siste månedene har internasjonale styrker gjennomført flere luftangrep i byen og områdene rundt (internasjonal kilde, e-post 2016).

Det rapporteres om målrettede angrep på enkeltpersoner i byen, som hovedsakelig dreier seg om høyprofilerte personer innen myndighetsapparatet. Eksempelvis ble distriktssjefen for Ali Abad-distriktet utsatt for et bakholdsangrep i utkanten av Kunduz by tidlig i mai. Både distriktssjefen og livvakten hans ble skadet (Pajhwok 2016a). I august kom sjefen for etterretningen i Nord-Afghanistan under angrep da han var på vei til flyplassen, men han fikk kun lettere skader (Kakar 2016d).

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

Tidlig på morgenen den 3. oktober gikk Taliban til angrep på Kunduz by, omtrent på samme tid som de i 2015 forsøkte å ta byen. Angrepet var koordinert og kom fra fire retninger. Hovedveier ut av byen ble stengt, noe som medførte at det var krevende for sivilbefolkningen å komme seg ut av byen (The Guardian 2016). Både veien mot Pul-e Khumri (i provinsen Baghlan), samt veiene mot distriktene Imam Sahib og Khanabad var stengt. Veien til flyplassen og videre til Ali Abad var imidlertid åpen. På tross av den svært reduserte framkommeligheten, klarte mange titalls tusen å ta seg ut av byen. På grunn av de stengte veiene, gikk mange til fots. Det var frykt for at byen igjen skulle falle, som i 2015. Den humanitære situasjonen var krevende; vann- og elektrisitetsforsyninger brøt sammen, butikkene i byen var stengt og matforsyningene begrenset (Radio Free Europe 2016). De private helsetilbudene ble stengt, mens offentlig sykehus og helsetjenester hadde begrenset kapasitet fordi mange helsearbeidere forlot byen.

I flere dager var det harde kamper i og rundt byen, og i tillegg la Taliban ut flere IEDer. De lyktes i å ta kontroll over deler av byen, blant annet hovedkvarteret til etterretningen, NDS. ANSF fikk forsterkninger, og internasjonale styrker deltok i kampen med å presse Taliban tilbake og ut av byen. Den beryktede uzbekiske krigsherren, nåværende visepresident Rashid Dostum, ledet sikkerhetsstyrkenes motoffensiv (Snow 2016). Først etter en uke, den 12. oktober 2016, kom bekreftede meldinger om at sikkerhetsstyrkene hadde kontroll over situasjonen. De som hadde flyktet, begynte å returnere til sine hjem og dagliglivet kunne langsomt vende tilbake til det normale.

Usikkerheten om Kunduz igjen vil falle er større enn tidligere. Det er grunn til å tro at det er store sivile tap som følge av offensiven, men ingen har per dags dato oversikt over tapene. Ifølge en internasjonal kilde (e-post 2016) ble minst 350 sivile skadet.

Ifølge en representant for provinsrådet står imidlertid Taliban fortsatt rett utenfor byen. Det bekymrer befolkningen at det ikke er et «sikkerhetsbelte» rundt byen, hvilket betyr at opprørerne ikke er langt fra bygrensen. Det er ofte skuddveksling mellom sikkerhetsstyrker og Taliban om natten (Kakar 2016g).

Sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold

Konfliktmønsteret i provinsen preges av kamper og trefninger mellom ulike væpnede grupperinger. Kryssild utgjør største risikoen for sivilbefolkningen, hvilket også bekreftes av UNAMAs rapportering.

Landinfo har ikke tilgang til spesifikk informasjon om Kunduz-provinsen og dens distrikter som gir full oversikt over sivile tap og skader som følge av konfliktrelatert vold. UNAMAs rapportering differensierer bare mellom regioner. Den nordøstlige regionen omfatter provinsene Kunduz, Badakshan, Takhar og Baghlan. Her var det marginal reduksjon i registrerte sivile tap (drepte og skadde) fra første halvår i 2015 til samme periode i 2016, fra henholdsvis 548 til 536 personer. Sivile tap som følge av kryssild økte marginalt, fra 271 personer i 2015 til 288 i 2016. Kryssild forårsaket dermed om lag halvparten av de sivile tapene. Det er verdt å merke seg at sivile tap som følge av IEDer er redusert med 35 prosent; i første halvår 2015 var antallet 136, mens antallet sank til 89 i samme periode i 2016 (UNAMA & OHCHR 2016b, s. 12, 37, 50). Landinfo forstår konfliktbildet slik at det er klar og merkbart nedgang i sivile tap som følge av IEDer i regionen.

En diplomatkilde (e-post, august 2016) som har god kjennskap til regionen og UNAMAs arbeid, estimerer at i underkant av 40 prosent – altså om lag 200 personer – av UNAMAs registrerte sivile tap i nordøst er i Kunduz.

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

Komplekse angrep og selvmordsangrep forekommer relativt sjeldent, men det kan ikke tolkes dit hen at opprørerne ikke ønsker å utføre slike angrep. I april 2016 meldte nyhetsmedier at fire unge selvmordsbombere ble arrestert i provinsen av den afghanske etterretningen, NDS (Khaama Press 2016a).

Stemningen i provinsen rapporteres å være spent, selv om dagliglivet går sin gang. Befolkningen uttrykker usikkerhet og føler seg overvåket og de er redde for å komme i søkelyset og måtte besvare spørsmål fra en av partene; enten etterretningen NDS eller Taliban. Mange holder seg mest mulig innendørs, og i stedet for å be i moskeen, ber de hjemme (Cecchinel 2016).

Lovløsheten i provinsen gir seg også andre utslag, og UNAMA rapporterer om alvorlige menneskerettighetsbrudd fra alle parter i konflikten. Eksempelvis viser UNAMA i sin halvårsrapport til en 16 år gammel gutt som ble kidnappet av en ALP-kommandant, hvorpå han ble holdt i fangenskap i tre dager og ble seksuelt misbrukt (UNAMA & OHCHR 2016, s. 20).

Sivile som ble fordrevet som følge av kampene i Khanabad i august 2016, har opplyst til nyhetsmedier at Taliban tok seg inn i husene deres og brukte husene som festning for å bekjempe sikkerhetsstyrkene. Andre hus ble brent (Ahmadi 2016). Dette er også rapportert fra distriktet Qala-e-Zal (Shirzai 2016). Disse hendelsene viser at opprørerne har få skrupler med å bruke sivilbefolkningen som skjold, og at sivile tvinges til å forlate hjemmene sine.

Tilgangen til sivile tjenester utenfor Kunduz by kan være liten, blant annet på grunn av at myndighetsansatte har begrenset mulighet til å bevege seg i provinsen og bidra med tjenester til befolkningen. Dette medfører at befolkningens relasjon og støtte til myndighetene begrenses ytterligere. Ifølge analytiker Cecchinel bruker både Taliban og de myndighetsvennlige militsene skoler som base i perioder med aktive kamper. Skolene holdes da stengt. Det foreligger ikke rapporter om at skoler ellers holder stengt, inkludert i distriktene Dashte-e-Archi og Chardara. Cecchinel hevder at skolene er åpne med mindre det er kamper i umiddelbar nærhet (Cecchinel 2016).

Det forekommer derimot at Taliban endrer fagplan og profil på undervisningen. Taliban tillater jenter å gå på skole opp til sjette klasse, også i områder som de kontrollerer. Ifølge Kunduz Education Department (som referert i Kakar 2016f) er 329 000 elever innskrevet på de totalt 500 skolene i provinsen, og av disse er 124 000 jenter.

Ifølge nyhetsmedier (som gjengitt i EASO 2016a, s. 23) brukes skoler som rekrutteringsbase, og Taliban har kontroll over om lag 300 skoler i distriktene Imam Sahib, Dasht-e Archi, Qala-e-Zal, Khanabad og Chahar Dara. Helsetjenestene, både de offentlige og de som drives av frivillige organisasjoner, rapporteres å være åpne, men dekker ikke etterspørselen – særlig i perioder med aktiv konflikt og kamper (Cecchinel 2016).

Veisikkerhet

Sikkerhetsstyrkene bruker mye ressurser på å kontrollere veiene mellom provinshovedstaden og distriktssentrene, samt veinettet til andre provinser i regionen. Taliban er likevel i stand til å sette opp veisperringer, og de avhører passasjerer og holder folk tilbake. Det hender også at passasjerer blir drept, slik hendelsen i Ali Abad-distriktet i mai 2016 viser. Måneden etter var det en tilsvarende hendelse, men i mindre omfang, da en buss på vei fra Kunduz til provinsen Takhar nordøst i landet ble stoppet. Ifølge nyhetsmedier ble mer enn 30 personer bortført (Khaama Press 2016b). Til sammen skal det ha vært fire slike kidnappingsaksjoner på

forsommeren. Media hevder for øvrig at det spekuleres i om noen av gislene fra en av kidnappingsaksjonene ble drept i et amerikansk flyangrep i Chardara-distriktet i slutten av juni (Rahim & Nordland 2016).

En høytstående polititjenestemann ved politiets hovedkvarter for den nordlige regionen ble i mai 2016 utsatt for et bakholdsangrep da han var på vei fra Takhar til Kunduz. En av livvaktene hans ble drept og polititjenestemannen ble kidnappet (Kakar 2016b). Landinfo er ikke kjent med utfallet av kidnappingen. Ifølge analytikeren Cecchinel satt vedkommende fortsatt i fangenskap i august samme år, og Taliban ønsker å bruke han i fangeutveksling (Cecchinel 2016).

Opprørernes vanligste angrepstaktikk langs veinettet er å angripe politiets kontrollposter eller patruljer. Sivilebefolkningen løper risiko for å bli fanget i kryssild. Det er grunn til å anta at mange, både opprørere og militante, blir drept og såret i slike aksjoner.

Veiene stenges når det er pågående kamper i et område. Det forekommer også at veiene stenges av en av partene som et strategisk trekk i konflikten og forblir stengt i timer eller dager. Veifarende har også andre utfordringer. Den konfliktrelaterte volden medfører at infrastruktur skades. Da Taliban i august 2016 sprengte og totalskadet den strategisk viktige Alchin-broa i Imam Sahib-distriktet nord i Kunduz, fikk det store konsekvenser for person- og godstransport. Svært mange personer som bor nord for broa, ble isolert fra resten av provinsen (Kakar 2016e).

Internt fordrevne (IDPer)

Som følge av kamphandlinger og aktiv konflikt i 2015 og 2016, har mange i Kunduz blitt fordrevet fra hjemmene sine. Mange har blitt fordrevet ikke bare én, men flere ganger, noe som ifølge OCHA medfører økt sårbarhet (UN News Service 2016).

Før Kunduz by falt i 2015, søkte mange internt fordrevne tilflukt i byen. Av frykt for at Kunduz by skal falle igjen, velger mange internt fordrevne nå andre destinasjoner. Ifølge nyhetsmedier reiser mange fra Kunduz til naboprovisen Takhar, som i august 2016, da kampene om Khanabad førte til at mange hundre sivile ble fordrevet og søkte tilflukt i Takhar (Ahmadi 2016). I slutten av juli 2016 skal tusen familier ha blitt fordrevet fra sine hjem i distriktene Dasht-e-Archi og Qala-e-Zal, også disse til ulike distrikter i Takhar-provisen (Pajhwok 2016b).

Samtidig er det generelt utfordrende å få god oversikt over antallet internt fordrevne. Etter det Landinfo forstår, er tallene til OCHA basert på registreringer utført av organisasjoner som arbeider med IDPer, der registreringen gjøres på stedet familiene flytter til (OCHA 2016a). Dette kan innebære at personer som har flyktet til områder hvor organisasjoner ikke opererer, ikke har blitt registrert. Det samme vil trolig være tilfelle for de som tar opphold hos familier eller bekjente, og som av den grunn ikke oppsøker organisasjoner for humanitær støtte.

Ifølge OCHA ble 81 000 fordrevet fra Kunduz-distriktet (*District of Origin*) og 25 599 personer fra Dasht-e Archi-distriktet i perioden fra 1. januar til 18. oktober 2016. I samme periode forlot flere enn 1358 Khanabad-distriktet. Distriktene hvor flest IDPer har tatt opphold (*District of Displacement*) er Kunduz-distriktet, med 27 041 personer, og Iman Sabib-distriktet med 840 personer. Dette gjør at Kunduz-distriktet er det distriktet som både tar i mot flest, men også «produserer» flest internt fordrevne. Mange reiser til naboprovinsene Takhar og Balkh (OCHA 2016b).

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Ahmadi, N. (2016, 21. august). Hundreds of Khanabad villagers displaced as war continues. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/26849-hundreds-of-khanabad-villagers-displaced-as-war-continues-> [lastet ned 21. oktober 2016]
- Ali, O. (2016, 30. januar). *The 2016 Insurgency in the North: Beyond Kunduz city – lessons (not taken) from the Taleban takeover*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/the-2016-insurgency-in-the-north-beyond-kunduz-city-lessons-not-taken-from-the-taleban-takeover/> [lastet ned 21. oktober 2016]
- Al Jazeera (2016a, 21. august). Afghan forces retake Khanabad district from Taliban. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <http://www.aljazeera.com/news/2016/08/afghan-forces-retake-khanabad-district-taliban-160821080505367.html> [lastet ned 21. oktober 2016]
- Al Jazeera (2016b, 22. september). Hezb-i-Islami armed group signs peace deal. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <http://www.aljazeera.com/news/2016/09/gulbuddin-hekmatyar-group-signs-afghan-peace-deal-160922093420326.html> [lastet ned 22. oktober 2016]
- Amiry, S. (2016, 11. oktober). Taliban face setback in Dasht-e-Archi in Kunduz. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/27757-taliban-face-setback-in-dasht-e-archi-in-kunduz> [lastet ned 21. oktober 2016]
- BBC (2016, 31. mai). Afghan conflict: Taliban kidnap bus passengers and kill 10. *BBC news*. Tilgjengelig fra <http://www.bbc.com/news/world-asia-36416260> [lastet ned 21. oktober 2016]
- Cecchin, L. (2016, 17. august). *Far from back to normal*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/far-from-back-to-normal-the-kunduz-crisis-lingers-on/> [lastet ned 21. oktober 2016]
- CPAU, dvs. Cooperation for Peace and Unity (2013). *Strategic Conflict Analysis. Kunduz Province*. Kabul: CPAU. Tilgjengelig fra <http://www.cpaugov.af/images/CPAU%20Strategic%20Conflict%20Analysis%20-%20Kunduz.pdf> [lastet ned 21. oktober 2016]
- CSO, dvs. Central Statistics Office (u.d.). *Settled Population of Kunduz Province by Civil Division, Urban, Rural and Sex – 2012-13*. Kabul: Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra [http://cso.gov.af/Content/files/Kunduz\(1\).pdf](http://cso.gov.af/Content/files/Kunduz(1).pdf) [lastet ned 25. oktober 2016]
- Derksen, D. (2016, mars). *Non-State Security Providers and Political Formation in Afghanistan*. Ontario: Centre for Security Governance. Tilgjengelig fra

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

http://www.secgovcentre.org/files/www/CSG_Paper_3_NSSPs_in_Afghanistan_March_2016.pdf
[lastet ned 1. november 2016]

- EASO, dvs. European Asylum Support Office (2016a, september). *Afghanistan. Recruitment by armed groups*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/Afghanistan_recruitment.pdf [lastet ned 22. oktober 2016]
- EASO (2016b, januar). *Afghanistan. Security situation*. Valletta: EASO. Tilgjengelig fra https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/EASO-COI-Afghanistan_Security_Situation-BZ0416001ENN_FV1.pdf [lastet ned 22. oktober 2016]
- The Frontier Post (2016, 12. april). Kunduz madrasa students undergoing «terrorist training». *The Frontier Post*. Tilgjengelig fra <http://www.thefrontierpost.com/article/383542/> [lastet ned 27. oktober 2016]
- Gandhara (2016, 21. juli). Taliban lays siege to district in Northern Afghanistan. *Gandhara*. Tilgjengelig fra <http://gandhara.rferl.org/a/afghainstan-kunduz-fighting/27872277.html> [lastet ned 21. oktober 2016]
- The Guardian (2016, 3. oktober). Taliban assault on Kunduz sparks exit of MSF staff. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2016/oct/03/taliban-launches-major-assault-on-afghan-city-of-kunduz> [lastet ned 22. oktober 2016]
- Giustozzi, A. & Reuter, C. (2011, april). *The Insurgents in the Afghan North*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <http://www.afghanistan-analysts.org/wp-content/uploads/downloads/2012/10/AAN-2011-Northern-Insurgents.pdf> [lastet ned 27. oktober 2016]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2011). *Just Don't Call It a Militia*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/afghanistan0911webwcover.pdf> [lastet ned 31. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016a, 25. mai). Clash over Ushr collection leaves 2 dead in Kunduz. *Pajhwok*. Tilgjengelig fra: <http://www.pajhwok.com/en/2016/05/25/clash-over-ushr-collection-leaves-2-dead-kunduz> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016b, 28. mai). Senior police official kidnapped by militants in Kunduz. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/05/28/senior-police-official-kidnapped-militants-kunduz> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016c, 17. juli). Rebel training centre in Imam Sabib threatens entire Kunduz. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/17/rebel-training-centre-imam-sahib-threatens-entire-kunduz> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016d, 10. august). Kunduz intelligence chief wounded in Taliban ambush. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/10/kunduz-intelligence-chief-wounded-taliban-ambush> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016e, 22. august). Insurgents blow up Afghan-Tajik transit bridge in Kunduz. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/08/22/insurgents-blow-afghan-tajik-transit-bridge-kunduz> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016f, 22. september). Taliban enforce own curriculum in Kunduz schools. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/09/22/taliban-enforce-own-curriculum-kunduz-schools> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Kakar, A. (2016g, 24. oktober). Taliban still exist around Kunduz City. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/10/24/taliban-still-exist-around-kunduz-city-public-reps> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Khaama Press (2016a, 9. april). 4 young suicide bombers arrested in Kunduz Province of Afghanistan. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/4-young-suicide-bombers-arrested-in-kunduz-province-of-afghanistan-0595> [lastet ned 22. oktober 2016]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

- Khaama Press (2016b, 8. juni). Taliban kidnap more passengers from Kunduz highway. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/taliban-kidnap-more-passengers-from-kunduz-highway-01199> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Khaama Press (2016c, 26. juni). Top Taliban commander killed in an airstrike in Kunduz province. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/top-taliban-commander-killed-in-an-airstrike-in-kunduz-province-01353> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Khaama Press (2016d, 9. juli). 4 Taliban militants killed during a clash in Kunduz Province. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <http://www.khaama.com/4-taliban-militants-killed-during-a-clash-in-kunduz-province-01435> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Landinfo (2015, 20. november). *Afghanistan: Generell sikkerhet og veisikkerhet*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3254/1/3254_1.pdf [lastet ned 21. oktober 2016]
- Landinfo (2012, 5. oktober). *Afghanistan: Sikkerhetsrapport januar – august 2012*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/2190/1/2190_1.pdf [lastet ned 27. oktober 2016]
- Landinfo (2016a, 13. oktober). *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Nangarhar*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3442/1/3442_1.pdf [lastet ned 31. oktober 2016]
- Landinfo (2016b, 20. oktober). *Afghanistan: Tazkera, pass og andre ID-dokumenter*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/3446/1/3446_1.pdf [lastet ned 31. oktober 2016]
- Middle East Press (2016, 7. september). Security situation in Qala-e-Zal district improving. *Middle East Press*. Tilgjengelig fra <http://middleeastpress.com/english/security-situation-in-qala-e-zal-district-improving/> [lastet ned 21. oktober 2016]
- OCHA, dvs. UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (2016a, 11. juli). *IDP Coordination Meeting minutes (Draft) Eastern Region – Jalalabad*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/en/system/files/documents/files/idptf_operational_agencies_meeting_draft_minutes_-_11_july.pdf [lastet ned 27. september 2016]
- OCHA (2016b, 16. oktober). *Afghanistan: Conflict Induced Displacements (as of 23. October 2016)*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/afghanistan/idps> [lastet ned 25. oktober 2016]

Dette er et interaktivt kart. Landinfo hentet ut informasjon 25. oktober 2016.

- OCHA (u.å.). *Kunduz Province Reference map*. New York: OCHA. Tilgjengelig fra https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Kunduz_Province_Reference_Map_DD_20140209FEB09_A0.pdf [lastet ned 27. oktober 2016]
- Pajhwok (2016a, 1. mai). Aliabad district chief, guard wounded in Taliban ambush. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/05/01/aliabad-district-chief-guard-wounded-taliban-ambush> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Pajhwok (2016b, 28. juli). Insecurity displaces 1000 families in Kunduz, Takhar. *Pajhwok Afghan News*. Tilgjengelig fra <http://www.pajhwok.com/en/2016/07/28/insecurity-displaces-1000-families-kunduz-takhar> [lastet ned 25. oktober 2016]
- Radio Free Europe (2016, 10. oktober). Tens of thousands flee northern Afghan city, violence rages in south. *Radio Free Europe*. Tilgjengelig fra <http://www.rferl.org/a/afghanistan-kunduz-fleeing-fighting-taliban/28043799.html> [lastet ned 22. oktober 2016]
- Rahim, N. & Nordland, R. (2016, 27. juni). U.S. investigates whether airstrikes killed Taliban hostages. *The New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2016/06/28/world/asia/afghanistan-drone-strikes-taliban-kunduz.html?_r=2 [lastet ned 25. oktober 2016]
- Rahim, N. & Mashal, M. (2016, 28. juli). Afghan forces fail to turn back Taliban Gains. *The New York Times*. Tilgjengelig fra <http://www.nytimes.com/2016/07/29/world/asia/afghan-forces-fail-to-turn-back-taliban-gains.htm> [lastet ned 25. oktober 2016]

Respons Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i provinsen Kunduz

- Roggio, B. (2015, 25. august). Jundullah emir killed in northern Afghanistan, NDS claims. *The Long War Journal*. Tilgjengelig fra <http://www.longwarjournal.org/archives/2015/08/jundallah-emir-killed-in-northern-afghanistan-nds-claims.php> [lastet ned 22. oktober 2016]
- RSF, dvs. Reporters sans Frontieres (2016, 24. august). RSF urges Afghan authorities to protect journalists in was zones. *RSF*. Tilgjengelig via Ecol.net http://www.ecoi.net/local_link/329028/456451_en.html [lastet ned 23. september 2016]
- The San Diego Union Tribune (2016, 20. august). *Taliban conquers districts in Kunduz, plunges entire province into darkness*. *The San Diego Union Tribune*. Tilgjengelig fra <http://www.sandiegouniontribune.com/hoy-san-diego/sdhoy-taliban-conquers-district-in-kunduz-plunges-2016aug20-story.html> [lastet ned 21. oktober 2016]
- Shirzai, H. (2016, 20. juli). Taliban takes control of large swathe of Kunduz's Qala-e Zal. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/26347-taliban-takes-control-of-large-swathe-of-kunduzs-qala-e-zal> [lastet ned 21. oktober 2016]
- Snow, S. (2016, 11. oktober). General Dostum micromanages Kunduz war. *The Diplomat*. Tilgjengelig fra <http://thediplomat.com/2016/10/afghanistan-general-dostum-micromanages-kunduz-war/> [lastet ned 22. oktober 2016]
- TOLONews (2016a, 19. april). Local residents drive back Taliban in Kunduz's Qala-e-Zal. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/24836-local-residents-drive-back-taliban-in-kunduzs-qala-e-zal> [lastet ned 21. oktober 2016]
- TOLONews (2016b, 16. september). Over 20 villages cleared of Taliban in Kunduz. *TOLONews*. Tilgjengelig fra <http://www.tolonews.com/en/afghanistan/27275-over-20-villages-cleared-of-taliban-in-kunduz> [lastet ned 25. oktober 2016]
- UNAMA & OHCHR (2016, juli). *Afghanistan – Midyear report 2016 – Protection of civilians in armed conflict*. Kabul: UNAMA & OHCHR. Tilgjengelig fra http://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_midyear_report_2016_final_rev.1-9sept.pdf [lastet ned 22. oktober 2016]
- UN News Service (2016, 17. mai). Nearly 1000 Afghans fleeing their homes daily, warns UN relief wing. *UN News Service*. Tilgjengelig via Refworld <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=country&docid=573c2304411&skip=0&coi=AFG&querysi=kunduz&searchin=fulltext&sort=date> [lastet ned 22. oktober 2016]

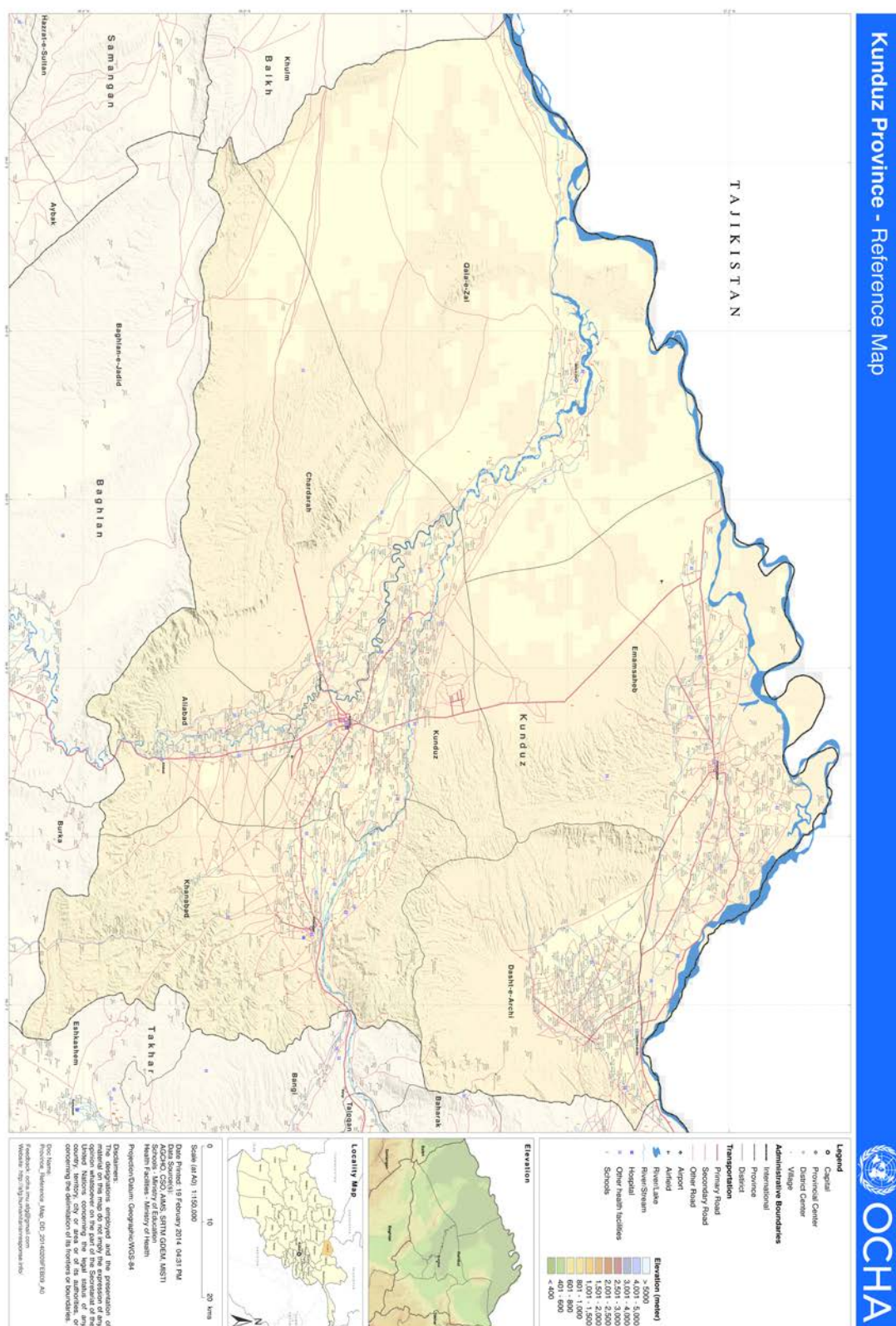
Muntlige kilder

- Internasjonal organisasjon, samtale i Kabul 17. april 2016.
- FN-organisasjon, samtale i Kabul 19. april 2016.
- Internasjonal kilde. E-postkorrespondanse januar-oktober 2016.

© Landinfo 2016

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Vedlegg 1: Kunduz provins



Kilde: OCHA u.å.